

Socialnämnden

Medborgarförslag. Hospis

Förslag till beslut

Socialnämnden avslår medborgarförslaget

Sammanfattning

Regionfullmäktige har 2023-09-18 fattat beslut (RF § 158) om att fördela medborgarförslag om hospis till socialnämnden. Förslagsställaren föreslår att personer som är cirka 70 år med obotliga sjukdomar ska ges omvårdnad på en särskild vårdinrättning såsom hospis där de får dela sista tiden i livet med andra som är i samma sits samt får vård av personal med rätt utbildning och kompetens. En sådan särskild vårdinrättning skulle, enligt förslagsställaren, ha rätt förutsättningar för att ge dessa personer ett värdigt och fint slut i livet.

Hur ser det ut på Gotland idag?

Socialförvaltningens verksamheter tillhandahåller insatser för att tillgodose vård- och omsorgsbehov. Vården som ges är kommunal hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå. Kommunal hälso- och sjukvård på primärvårdsnivå innebär att utan avgränsning vad gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper svara för befolkningens behov av medicinsk behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver slutenvårdens medicinska och tekniska resurser samt specialistkompetens. Kommunal hälso- och sjukvård innefattar både insatser som genomförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, samt personal som utför hälso- och sjukvårdsinsatser genom delegering och/eller arbetsfördelning. Undantaget är läkarmedverkan och läkarinsatser. Medborgare på Gotland som har behov av läkarinsatser och/eller specialiserade vårdinsatser som inte inryms i den kommunala hälso- och sjukvården på primärvårdsnivå, får dessa tillgodosedda av hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Oavsett om den enskilde bor på ett särskilt boende eller i ordinärt boende har socialförvaltningen i sitt uppdrag att den hälso- och sjukvård som ges ska vara personcentrerad och patientsäker. Alla insatser hos enskilda som har obotliga sjukdomar ska ges i enlighet med nationella riktlinjer för palliativ vård. Det innebär bland annat att palliativ vård i livets slutskede ska lindra lidandet och förbättra livskvaliteten den sista tiden i livet för den enskilde som har en obotlig sjukdom. Alla

socialförvaltningens verksamheter som har anställd legitimerad personal ska därtill arbeta i svenska palliativregistret när en person avlider, vilket syftar till att förbättra vården i livets slut för den enskilde och dennes närstående. Utöver detta, när det finns behov av ytterligare medicinsk kompetens, samverkar socialförvaltningen med hälso- och sjukvårdsförvaltningens palliativa team. Det palliativa teamet utför specialiserad palliativ vård hos enskilda med livshotande sjukdomar. Såväl särskilda boenden som hemsjukvården har en etablerad samverkan med det palliativa teamet.

Ärendebeskrivning

Om hospis

Enligt Nationella rådet för palliativ vård (NRPV) definieras hospis/hospice som en enhet för ineliggande, specialiserad palliativ vård för individer med komplexa symtom och/eller en livssituation med särskilda vård och omsorgsbehov förorsakade av en aktiv, progredierande och långt framskriden sjukdom med begränsad livslängd. Vården på ett hospice bedrivs utifrån ett holistiskt förhållningssätt oavsett ålder eller diagnos, samt en strävan att stödja individen att kunna leva med värdighet och med största möjliga välbefinnande till livets slut.

Den slutna palliativa vården på ett hospice utförs dygnet runt av ett multiprofessionellt team med särskild kunskap och kompetens inom palliativ vård. Sjuksköterskor och undersköterskor finns alltid på plats. Läkare finns tillgänglig dagtid på plats och i beredskap under jourtid. Paramedicinsk kompetens samt psykosocial och/eller andlig kompetens finns tillgänglig. Det eftersträvas att minst en person i varje professionell grupp inom det multiprofessionella teamet är utbildad och erkänd specialist i palliativ vård/palliativ medicin.

Bedömning

Kvalitets- och utvecklingsavdelningen har berett ärendet och inhämtat synpunkter från andra avdelningar inom förvaltningen.

Inrättande av en ny särskild vårdinrättning för personer med obotliga sjukdomar skulle kräva resurser som idag inte finns att tillgå. Förutom en anpassad lokal med medicinsk utrustning skulle det behövas personal med särskild kompetens. Socialförvaltningen har redan idag utmaningar i att tillgodose behovet av lokaler för såväl befintliga verksamheter som för att möta prognostiserade kommande behov. Därtill finns redan idag svårigheter att rekrytera och bemanna i tillräcklig utsträckning för att tillgodose befintliga behov. Kompetensförsörjningen är en utmaning som socialförvaltningen arbetar kontinuerligt med för att fullgöra förvaltningens uppdrag både nu och framåt. De ekonomiska resurserna är begränsade och behöver prioriteras.

Den medicinska kompetensen som finns hos socialförvaltningens personal avser främst kommunala hälso- och sjukvårdsinsatser, i enlighet med förvaltningens uppdrag. Inrättande av en ny särskild vårdinrättning såsom hospis skulle kräva personal med medicinsk kompetens som idag återfinns inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen, i enlighet med uppdraget de har avseende specialiserad hälso- och sjukvård.

Att planera, bemanna och verkställa verksamhet som inte hör till den kommunala hälso- och sjukvården skulle ställa krav på resurser som socialförvaltningen inte har att tillgå. Socialförvaltningens bedömning är att medborgarförslaget bör avslås.

Socialförvaltningen tillhandahåller hälso- och sjukvårdsinsatser och omsorgsinsatser till medborgare oavsett bostadsort och könstillhörighet. Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser ur ett landsbygds- eller jämställdhetsperspektiv.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag Hospis, daterad 2023-07-09

Tjänsteskrivelse SOF – Medborgarförslag Hospis, daterad 2024-09-26

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Regionstyrelsen
Förslagsställaren
Öystein Berge, kvalitetschef